



*Kompendium for  
tibetansk terrier*





## RASEKOMPENDIUM

NORSK TIBETANSK TERRIERKLUBB ØNSKER MED DETTE KOMPENDIET Å FÅ FRAM KLUBBENS SYNSPUNKTER OG KOMMENTARER I FORHOLD TIL STANDARDEN PÅ VÅR RASE. VI HÅPER DET VIL FØRE TIL AT BEDØMMELSEN AV RASEN PÅ UTSTILLINGER VIL BLI MER LIK

Komiteen har bestått av:

Solveig Wang kommiteansvarlig

Gerd Smedstad kommiteansvarlig

Birgitte Edvardsen leder av Norsk Tibetansk Terrier Klubb

Solvei Røsok leder avlsveiledningen (lay out)

Rigmor Ullstad, dommer, korrektur og kvalitetsikring av innhold

Kilder:

Angela Mulliner: "The Tibetan Terrier"

Alice W Murphy: "Tibetan Terrier"

Elisabeth Legl: "Hunder fra verdens tak"

Emmy Manuel: "Your Guide to the Tibetan Terrier"

Winfried Nouc: "Tibetische Hunde"

Jane Reif: "The Tibetan Terrier Book"

Div. TTS-Nytt, Hundesport, SSD-Bladet, TTA Yearbook (England), mm.

Vi vil takke alle medlemmer som har bidratt med tekst, bilder og tegninger

Forsidebildet er et trykk av Gerti Bracksick

Baksiden er en gjengladd tibber og eiere på Bjerke 2003

## NTTK

Norsk Tibetansk Terrier Klubb er stiftet i 1981 og har som formål å:

Fremme interessen for, og oppdrett av den Tibetanske terrier i Norge. Arbeide for å bevare rasen ut ifra rasestandard og bruksegenskaper. Bidra til å fremme utviklingen av fysisk og psykisk sunne og sosialt tilpassede individer. Arbeide for riktig behandling av hunder, og for at aktiviteter med hund drives i verdige former. Legge muligheter og forhold til rette for medlemmene for aktiviteter med hund. Ivareta medlemmenes kynologiske interesser.

## INNHold

HISTORIKK .....	3
Småfolket fra verdens tak .....	3
Dr. Grieg .....	5

### RASEBESKRIVELSE

Opprinnelse .....	6
Helhetsinntrykk .....	6
Viktige proporsjoner .....	6
Adferd/temperament .....	6
Hode .....	8
Kjever/tenner .....	9
Kinn .....	10
Øyne .....	10
Ører .....	10
Bitt .....	10
Hals .....	11
Forlemmer .....	12
Poter .....	13
Kropp .....	13
Hale .....	14
Baklemmer .....	15
Bevegelser .....	16
Pels .....	18
Farge .....	19
Størrelse og vekt .....	21
Feil .....	21

Originalteksten av standarden er satt i turkise bokser sånn som denne

## HISTORIKK



*Tibet var det landet i verden som lå høyest, men den "autonome provinsen Tibet" er styrt av Kina siden 1951. Den har et flateinnhold på 1,22 mill km.<sup>2</sup> og en befolkning på 1,3 mill. En regner med at det finnes nærmere 5 mill. tibetanere, de fleste bor i India.*



*Jakokse med oppakning i Tibet*

## Småfolket fra verdens tak

Den Tibetanske Terrier (også kalt tibber) har sin opprinnelse fra Tibet som ligger på ca 4-5000 meters høyde, omgitt av Himalayas ugjestmilde og høye fjell, et sted telen sitter i marken ca. 8 mnd. i året. Nord i Tibet er det et stort platå med saltsjøer hvor det nesten ikke vokser noe, med unntak av provinsen Amod som er kjent for sine gress-stepper. I resten av Tibet fins det også gress i dalene hvor smeltevann fra fjellene renner i elver ned mot India og Kina. Det blåser alltid en iskald vind, men solen titter ofte frem og gjør at det blir store temperaturforskjeller. Det er i dette tøffe, karrige og tørre miljø våre tibber er blitt formet, et miljø som setter store krav til hundene for å overleve.

Det sies at tibbene har eksistert i sin nåværende "form" i over 2.000 år. Helt fra 1712, gjennom hele 1800 tallet og fram til begynnelsen av 1900 er det dokumentert minst et 30-talls iakttakelser av tibetanske hunder. Etter det en tror har hundene kommet fra et kloster, som lå i det som senere er blitt kalt "the Lost Valley". Noen av klosterets øverste ledere hadde besøkt dalen og da de skulle reise hjem fikk de noen hunder med seg som gave. Kort etter dette raste veien sammen og klosteret ble for alltid isolert fra omverdenen, derfor fikk dalen navnet. Den tibetanske terrieren har vært i klostrene og hos nomadene, de ble gitt bort i gave til folk som hadde gjort noe godt for klosteret, eller som skulle ut på en farefull reise. Det gikk ikke an å kjøpe en tibbe, den ble gitt bort i gave til noen en ønsket velstand eller fred. En tror at gjeterne ga hundevalper til munkene for å holde seg på god fot med dem. De valpene som ble gitt bort var oftest de minste i kullet, for de egnest seg minst til å klare gjeterarbeidet i det tøffe klima og under de vanskelige levevilkårene som folket hadde. Ved diskusjoner om tibbenes opprinnelse og historie snakkes det iblant om "klosterhunder" og "gjeterhunder" som forskjellige raser.

Hva var det som gjorde at tibetanerne verdsatte sine hunder så høyt? Hvilke egenskaper var viktigst for dem? Hvilken funksjon hadde de? Hos nomadene var de vakt og gjeterhunder, og i klostrene vakt og selskaphunder. De lå rundt klostrene og varslet når det kom noen, og var regnet som ubestikkelige. Når de hadde varslet, var det de store mastiffene og menneskene som skulle skremme vekk inntrengerne. Mange som under 2 verdenskrig illegalt prøvde å rømme til Tibet, så på tibbene som den verste fienden, fordi den gikk løs i fjellene ved grensen og varslet om inntrengere. I noen trakter var det både røvere og rovdyr og da var det betryggende å ha en levende alarm liggende rundt i leirene både natt og dag.

En historie som sies å være sann handler om 2 tibber, som reddet livet på en liten nomadejente. De hadde stoppet for å slå leir for natten, og de voksne var opptatt med å sette opp telt og barna lekte rundt omkring. Plutselig hørtes ville bjeff og de løp til for å se hva som sto på, og fikk se de 2 hundene som holdt stand mot en panter som forsøkte å ta jenta. Det fins flere lignende historier om hundene våre.

Tibbene ble av nomadene også benyttet til å vakte pakkdyr, og på de smale, bratte stiene brukte de pakkdyrenes rygger til å komme seg fram og tilbake, for å drive dyrene framover. De varslet alltid for fremmede med bjeff og knurring slik at de skulle holde seg unna.

De kunne til og med bite for å understreke at de mente alvor. De var egne og sterke, men ikke større enn våre hunder i dag. Når oppakningen ble tatt av dyrene for natten, sov hunden ute i snøen sammen med dyrene for å passe på.

## HISTORIKK

For hester, mennesker og de store hundene var det vanskelig å gå i snøen for de falt igjennom og sank ned i snøen, men ikke tibbene for de store flate føttene fungerte som truger og holdt dem oppe på snøen. Det viser at potene på en tibbe må være meget sterke og "seige". Selv etter en dags vandring var de like fine og spreke.

De tibetanske terrierne er herlige, intelligente og arbeidsvillige hunder. Når gjeterne skulle ha samlet en flokk ga de dem et signal og de løp av gårde oppover fjellsidene og sirklet inn sauene. Ofte var fjellsidene stupbratte, men hundene hoppet fra klippe til klippe, forsvant ned i en kløft for så å dukke opp på neste høyde. Dette forteller mye om tibbe's utrolige balanse-evne. Hadde den feilbedømt avstand eller plassen den skulle lande på ville det vært dens sikre død i de bratte fjellsidene. De har mye av kattens spenst og balanse, og mens de arbeidet holdt de fleste hundene halen lavt og brukte den som ror, til hjelp i raske vendinger og dersom de måtte skifte retning midt i et sprang.

Pelsen på en tibbe er dobbel, tett og myk underull og en rikelig og lang overpels, som ikke skal være for myk. I Tibet er hundene veldig tovet, dette er en nødvendighet for å beskytte mot kulden på vinteren og mot angrep fra andre dyr, som da ikke får skadet dem så lett. De fleste tibber i tidligere tid var goldenfarget med svart maske, helt svarte, eller svart og hvit. Tibetanerne selv så på de helt hvite som de mest verdifulle, vi vet ikke sikkert hvorfor, men en teori er at fordi de hovedsakelig var varslings- og vakthund, så ble de vanskelige å se i den hvite snøen, som jo dekker landet i ca 8 mnd. av året, en medfødt kamuflasje. De hadde to måter å stelle pelsen på, enten ble den klippet samtidig med sauene på våren, eller de skrubbet pelsen med våt sand for at den skulle bli myk og glansfull.

Maten besto av "myse" (noe tibetanerne trodde ga hundene et dypere og farligere bjeff), linfrø, smør, ost, kjøtt og ben, som regel frosset. Til drikke fikk de melk eller øl.

Det er ikke vanskelig å forstå at Tibetanerne ville gi en venn et slikt nyttig og arbeidsomt dyr når de skulle ut på sine farlige ferder. I Tibet må både mennesker og dyr arbeide hardt for å overleve. Det er under disse forholdene tibben er blitt formet til en sterk, egen, rask og smidig arbeidshund, som ifølge tibetanerne blir gjennomsnittlig 14-16 år gammel.

Det strides om navnet på tibbe. I Tibet kalles de Dhokhi Apso, det var for mye likhet med Lhasa Apso, som begge ble kalt Lhasa Terrier. Når de kom til Europa bestemte The Kennel Club i 1934, at navnene skulle bli som de er i dag. I USA ble alle langhårete små tibetanske hunder kalt Lhasa Apso fram til 1969! Men en tibbe har ingen "terrier" i seg, den er en ren gjeter- og selskapshund.



*Hans høyhet Dalai Lama med sin TT Senge*





## HISTORIKK



Dr. Grieg med Mr. Binks

### Dr. Grieg

For di en tibbe kun ble gitt bort som gave, tok det lang tid før den kom til Europa. Det ble den Engelske kvinnelige doktor Grieg, som kom i kontakt med tibbe i India i 1922 . Følgende historie forteller begynnelsen med hennes egne ord:

*Jeg ble med i Women's Medical Service of India og landet i Bombay den 2 januar 1922.*

*Jeg ble sent som tjenestelege og sjef for kvinne og barnesykehuset der. En kveld under en heteperiode sendte husmor bud på meg i min bungalow. Jeg skyndte meg til sykehuset og fant en opphisset husmor som prøvde å forklare en tibetansk mann og hans hustru at de ikke kunne ta med sine 2 ponnier og sin hund inn på sykehuset samt alle sine eiendeler, og bare sitte der og ikke ville flytte på seg. Heldigvis hadde vi en nepalsk sykesøster der som kunne litt tibetansk. Det viste seg at hustruen hadde hørt at jeg hadde åpnet magen på en av hennes venner og tatt bort den onde ånden som holdt på å ta livet av henne, og den onde ånden hadde ikke kommet tilbake.*

*Hun kom for å be meg gjøre det samme for henne. Jeg undersøkte henne og fant en enorm stor syste i den ene eggstokken. Jeg sa at jeg kunne ta den bort og at hun kunne legges inn på familiesalen slik at hennes mann kunne lage maten når hun ble bedre. Men de 2 ponniene måtte bli i byen, og hunden kunne ikke få komme før etter operasjonen. Hun sa at "Lille", hennes tibbe, ikke ville tillate at hennes mann engang fikk ta i henne så lenge hun var syk. Lille satt ved siden av henne på sengen, jeg gikk fram til sengen og sa til Lille at hun måtte være snill jente, og at hun bare fikk treffe sin matmor 2 ganger om dagen til hun ble bedre. Jeg løftet henne opp og hun snudde på hodet og slikket meg. Det var mitt første møte med tibbe.*

*Jeg så senere at Lille skulle ha valper, og lot henne derfor være sammen med sin matmor i familiesalen ettersom hun hadde kommet seg så bra etter operasjonen. Lille fikk 4 valper, 2 hanner og 2 tisper. Når de var ca 7 uker gamle kom tibetanerne med alle 4 til meg og sa,: det her er hellige hunder, og bare et fåtall har tillatelse til å ha dem. Men vi ønsker at du velger den du synes mest om, som takk for at du reddet mitt liv. Jeg valgte den gull og hvitfargede tispervalpen og døpte henne Bunty. Året etter kom tibetanerne tilbake for å fortelle at de onde åndene ikke hadde vendt tilbake. Med seg hadde de en hvit hannhund, og de ventet til Bunty begynte å løpe slik at de fikk parret seg. Bunty fikk 3 valper, 2 hanner og 1 tisper. Selv året etter kom de igjen, men denne gangen med en goldenfarget hannhund for Bunty. Hun fikk igjen 3 valper, og jeg beholdt en gull og hvitfarget hannhund som fikk navnet Mr Binks, som voksen ble han verdens første tibetanske terrier som ble champion.*

Dr. Grieg ble i en periode beskyttet av en fakir p.g.a. opprør mellom de innfødte, han skulle passe på at hun og hennes husdyr ikke skulle skades på noen måte. Da hans oppgave var over spurte Dr. Grieg hvem som hadde sendt ham og han svarte at det var de meget vise menn fra de fjerne fjellene, og han så da mot Tibet, så tittet han på hennes 3 tibber som var rundt henne og sa: lov meg at du aldri lar "småfolket" fra klostrene dø ut. Det lovet hun, og var trofast mot dette løftet hele sitt liv.

Det er Dr. Griegs 9 tibber som er grunnstammen i de hundene vi har i dag, men det er også hentet hunder fra Tibet, Nepal og India senere. Vi arbeider i dag med å bevare den tibetanske terrieren slik den fremdeles blir brukt i Tibet, som gjeter og vakthund.

## RASEBESKRIVELSE FOR TIBETANSK TERRIER FCI LAND

## STANDARD

### Opprinnelse:

Tibetansk terrier er en gjeter- og vakthund fra Tibet. Den blir først og fremst brukt av nomadene, men i byene ble den også observert. Den spesielle rasekarakteristikken gjør at den er svært godt egnet for de oppgaver den skal utføre. Det har hjulpet den, i århundrer, å overleve i Tibets karrige landskap og klima. Formålet med å kunne ta seg opp på bratte bergsider, og mitt i et sprang kunne endre retning eller lengde, eller å kunne løpe på skaren uten å trå igjennom er fasinerende. Konstruksjonen gir en vel avveid kombinasjon av smidighet, styrke og hurtighet. Rasens tibetanske navn er dhokhi apso, og den er ingen terrier. Det er viktig å bevare rasen som en gjeterhund, det er ikke ønskelig at den skal bli en ren selskapshund.

### Helhetsinntrykk:

Skal være middels stor, se robust, og litt "rampete" ut.

### Viktige proporsjoner:

Ved bedømmelse av en TT må man huske at selv om alle detaljene er viktige er det helheten, proporsjonene og balansen som er det avgjørende.

En TT må være smidig og robust for å overleve i sitt opprinnelige miljø. Den skal være:

- velmusklet
- kraftfull
- ha kraftig snuteparti
- ha en velutviklet underkjeve

Den må ikke bli for kort i ryggen. Den vil da ikke kunne "snu på femøringen", noe som er viktig for rasen for å kunne utføre sine oppgaver som gjeterhund.

Det flate krysset, de lange, godt vinklede bakbena med lave haser er også viktig å ta vare på. Dette gjør at den kan hoppe, sprette og holde balansen i de mest krevende fjellskrentene den gjeter.

Ovennevnte egenskaper må alltid stå i relasjon til størrelsen. En TT som er lett, altfor elegant eller har en tynn benstamme er ikke rasetypisk.

En TT kan se kvadratisk ut uten å være det. Kvadraten må alltid være i samsvar med en viss lende på bena for at den skal være rasetypisk. Den kan se kvadratisk ut ved å ha en "dyp" kropp i kombinasjon med korte framben. For å unngå "Lhasa Apso-utseende" skal lengden fra manken til albuen være lik som lengden fra albuen til bakken.

### Adferd/temperament:

En TT skal være livlig, overhode ikke lat. Den kan være reservert, men skal ikke være sky. Ved tannvisning skal det aksepteres at den kan trekke seg litt og slippe halen, men den skal ikke glefse eller bite. Ved aggressiv adferd skal det gis 0!

**Opprinnelsesland:** Tibet.

**Hjemland:** Storbritannia.



### Helhetsinntrykk:

*Robust, middels stor langhåret. Gir et overveien- de kvadratisk inntrykk. Beslutsomt uttrykk.*

### Viktige proporsjoner:

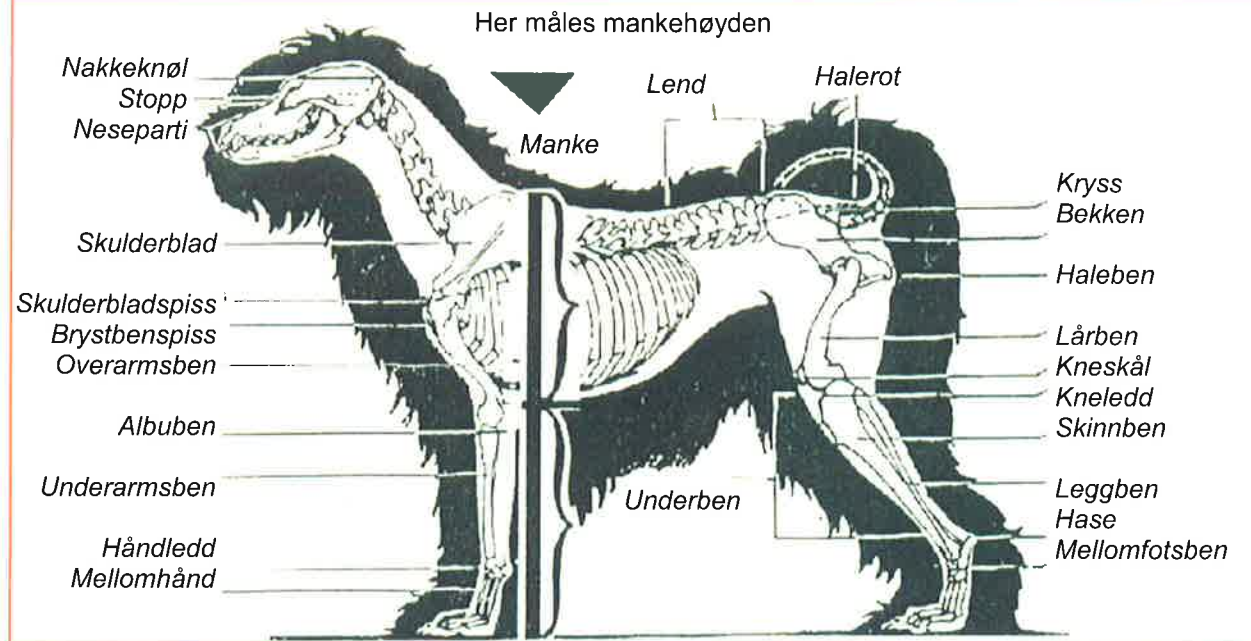
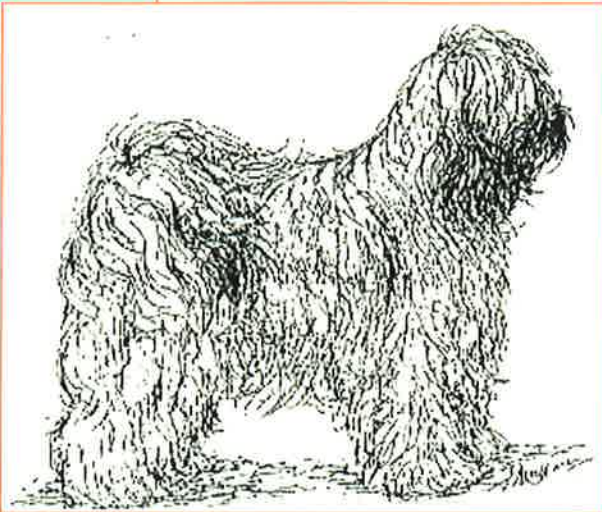
*Kroppslengden (målt fra skulderledd til halerot) lik mankehøyden.*

### Adferd/temperament:

*Livlig, vennlig, lojal med mange sjarmerende trekk. Utadvendt, våken, intelligent og modig. Verken aggressiv eller stri. Reservert mot fremmede.*



# STANDARD





## STANDARD

### Hode:

Hodet må være i forhold til resten av kroppen.

Lengden på snutepartiet kan være en tanke kortere enn lengden på skallen. Dette ønsker vi skal tas til etterretning, da et noe kortere snuteparti gir et mer orientalsk og rasetyrisk uttrykk.

Et kort, grovt hode og rundet skalle er ikke ønskelig, heller ikke manglende stopp eller en lang smal skalle.



### Hode:

Bekledd med rikelig lang pels, som faller frem over øynene. Underkjeven har noe skjegg, men ikke overdrevent.

Skalle: Middels lang, verken bred eller grov, svakt avsmalende fra ører til øyne, verken hvelvet eller helt flat imellom ørene.

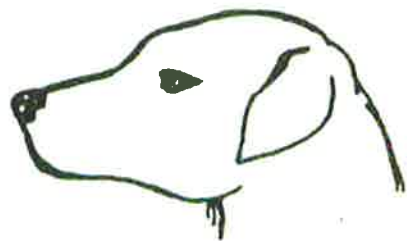
Stopp: Markert, men ikke overdrevent.

Nesebrusk: Sort.

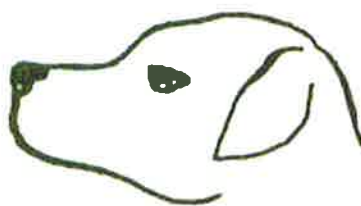
Snuteparti: Kraftig. Lengden fra øye til snutespiss lik lengden fra øye til nakkeknøl.



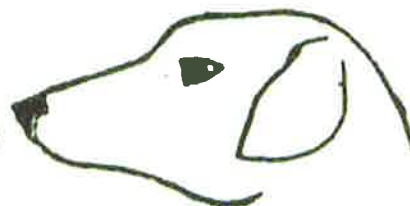
Hoder fra tibetanske terrier sett i profil:



Normalt hode med markert hakelinje



Oppstoppnese



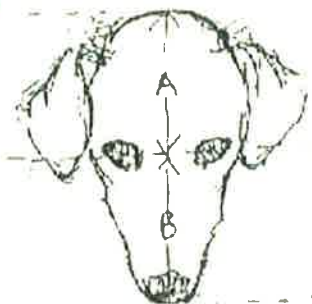
Fallende nese, nesebrusken peker nedover og gir en bøyd og for spiss profil

Her kommer kjønnspreget på de to valpene godt fram

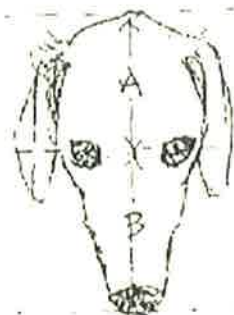


## STANDARD

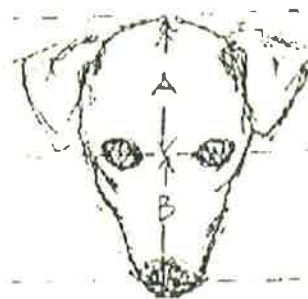
Hoder sett ovenfra:



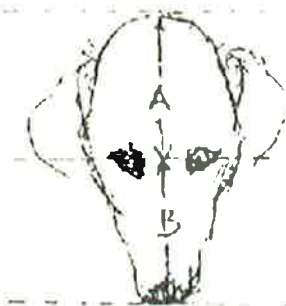
A = B  
Korrekt plassering av ører og øyne



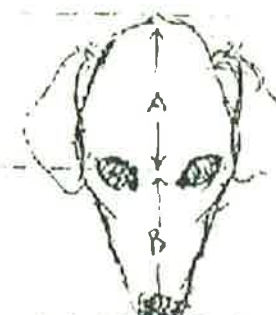
B er lenger enn A, ser Snipete ut. Skallen ser litt for smal ut på grunn av for tettsittende ører. Øynene er litt for langt fra hverandre.



A litt lenger enn B  
Bred skalle og høyt ansatte ører. Skallen mangler konturer og ser flat ut.



A = B  
Hodet er for langt og smalt. Øynene sitter for tett og er for små.



A kortere enn B  
Hodet er for langt og smalt. Øynene sitter for tett og er for store.

**Kjever/tenner:** Velutviklet underkjeve. Fortennene danner en lett bue, jevnt plassert og sitter loddrett i kjeven. Saksebitt, omvendt saksebitt.



### Bitt:

Saksbitt og omvendt saksbitt er likeverdig !

I begge bittene skal over- og underkjevens fortenner berøre hverandre. Fortennene skal sitte i en jevn rad.

Under årenes løp har en del dommere ansett omvendt saksebitt som mindre ønskelig. Vi vil presisere at dette bittet er svært viktig for vår rase for å kunne beholde en bra hake. Tangbitt kan aksepteres.

Mangel på P1 og P2 skal vektlegges i bedømmelsen.

Det er viktig at snutepartiet verken er spisst, snipete eller for kort. Kjevne skal være velutviklet og med en markert hake. Både kjevne og tennene skal være velutviklede.

I Tibet var rasen i stor utstrekning henvist til dypfrost føde, derfor er kraftige, sterke kjever og tenner en viktig egenskap for rasen.



## STANDARD

### Øyne:

Øynene må ikke bli for små, men det er heller ikke ønskelig med alt for store og runde øyne, de vil da lett kunne gi inntrykk av å være utstående.

En gjeterhund må ha et godt sidesyn. Derfor er det viktig at øynene ikke sitter for tett.

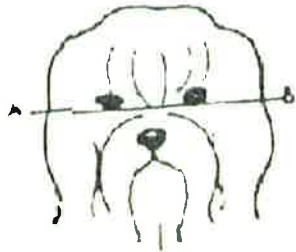
Øyne skal være mørke, selv lyse hunder skal ha mørke øyne! Det kan godt gå at øyelokksranden ikke er fullpigmentert på lyse hunder.

*Kinn: Kinnbena buet, men ikke så mye at de virker fremstående.*

*Øyne: Store, runde, verken utstående eller innsunkne. Plassert relativt langt fra hverandre. Mørke brune, sort øyelokksrand.*

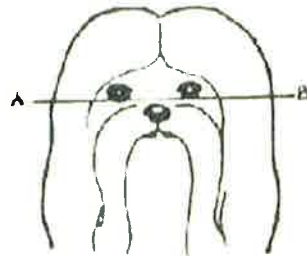
*Ører: Hengende, bæres ikke for tett inntil hodet. V-formede, ikke for store. Rikelig med pels.*

*Disse tegningene viser nesenes plassering hos de enkelte rasene*



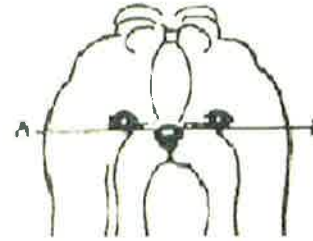
*Tibetansk terrier*

*Et lengre neseparti som plasserer nesebrusken under øyenivå.*



*Lhasa Apso*

*Nesebrusken er plassert en aning under nedre øyenrand*



*Shi-tzu*

*Runde øyne, og nesebrusken plassert høyere enn hos absoen.*

### Ører:

Iblant ser man TT med store og ganske tykke "spanielører". Dette er definitivt ikke ønskelig, likeså for lang pels på ørene.

*Hoder sett forfra*



*Fin kurve mellom ørene*



*for stor hvelving*



*for flat*





## STANDARD

### Hals:

Lengden på halsen skal danne en halvmåne.

Et av rasens viktigste særpreg ansees nettopp å være halsens overgang til rygglinjen. Et gammelt tibetansk uttrykk sier at en TT skal "bære halvmånen på sin rygg". Dette er en bra beskrivelse på overlinjen til en TT.

Halsen får absolutt ikke være for kort slik at hodet ser "påskrudd" ut. Den skal heller ikke være for lang (svanehals).



*Hals innenfor det normale*



*For kort hals, ubalanse i helhetsinntrykket*



*For lang hals, ubalanse i helhetsinntrykket*

**Forlemmer:**

Den skal ha frambensvinkler som gir maksimal bevegelsesfrihet med godt tilbakelagt skulder. Albueene skal ikke vri seg inn- eller utover.

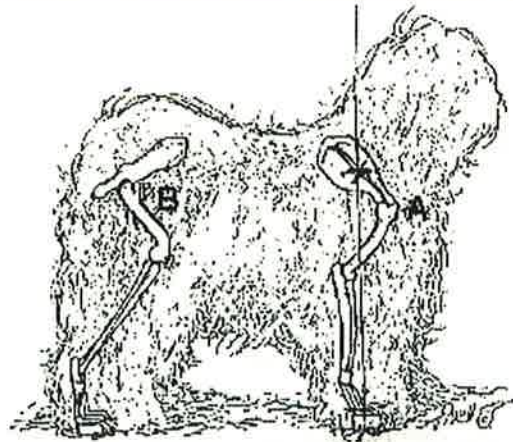
Mellomhånden skal være elastisk og velvinklet. Den skal fungere som en "støtdemper". Dette må ikke misstolkes så man tror at TT har løse mellomhender.

**Forlemmer:**

*Helhetsinntrykk: Rette og parallelle. Rikelig med pels.*

*Skulder: Godt tilbakelagt.*

*Mellomhånd: Svakt skrånende.*



*Vinkling og balanse.*

*Tegningen viser at det er lik vinkling i skulderen (A) og hofte (B).*

*Poten på framfoten er plassert rett under senteret på skulderbladet.*

*Haser og forbein skal være i rett vinkel til bakken og parallelle når hunden står.*



*Albuene for langt ut*



*fransk front*



*står for bredt*



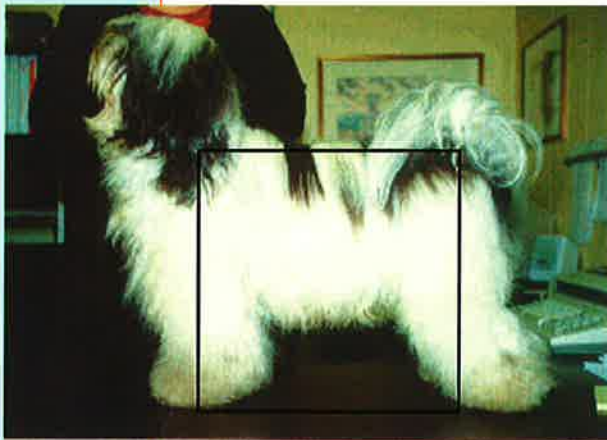
*tåtrang*



## STANDARD

**Poter:** Store, runde. Rikelig med pels mellom tær og tredeputer. Står godt nede på tredeputene, ikke hvelvede poter.

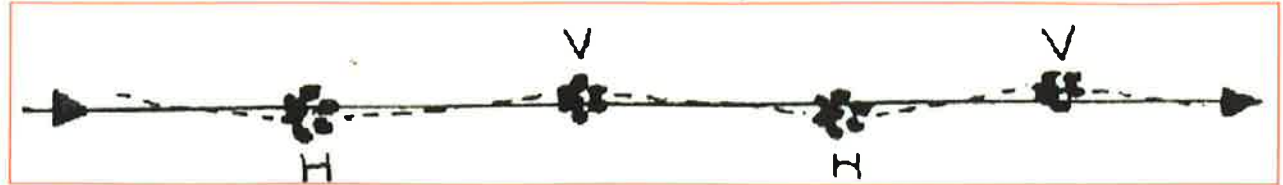
**Kropp:**  
Muskuløs, kompakt og kraftig.  
Rygg: Rett.  
Lend: Kort, lett hvelvet.  
Kryss: Flatt.  
Bryst: Godt buete ribben.



13

### Poter:

Potene skal virke som "truger", dette gir en bra beskrivelse på utseende og funksjon. Som gjeterhund er det viktig å klare å holde seg ovenpå skaren og snøen. Pelsen mellom tærne og tredeputene gir god beskyttelse mot snø og is. Klipping mellom tær og tredeputer tillates.



### Kropp:

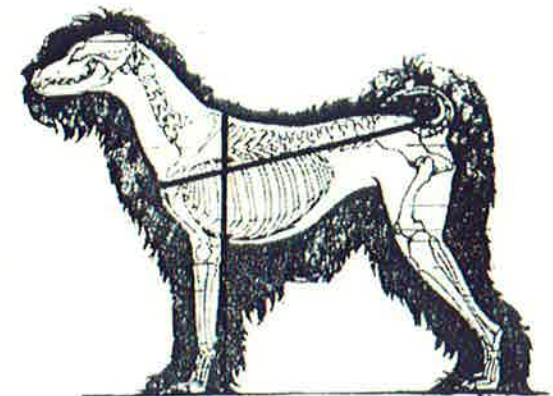
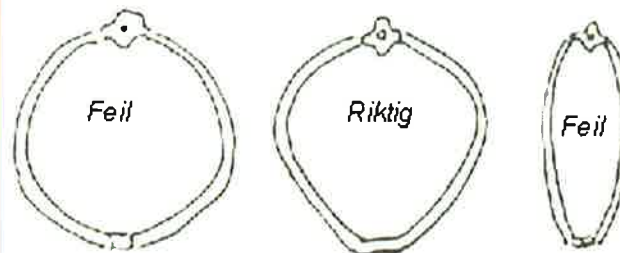
Brystkassen skal være velutviklet, kraftfull og med god muskulatur. Det vil gi hunden god støtte til forbena som påvirker bevegelse, smidighet og balanse. Dette trenger den for å utføre sin jobb som gjeterhund.

Blir den for smal kan de få utvridde albuer, løse forbensbevegelser (veiver med forbena) som gir dårlig stabilitet.

En TT skal ikke virke elegant. Den er en robust gjeterhund!!

Den skal være overveiende kvadratisk. Dette betyr ikke at den ser kvadratisk ut. Om man måler fra skulderbladspissen til haleroten, som det står i standarden, og den lengden er lik med mankehøyden vil hunden se litt lengre ut enn den er høy, spesielt om den har mye pels.

### Ribbensbuer



## STANDARD

### Hale:

Ifølge standarden skal halen være ganske høyt ansatt – dette betyr ikke så høyt som mulig. Den skal ikke være for kort, og skal bæres i en ring over ryggen, men ikke for mye ringet, da blir overlinjen for rett. Den skal heller ikke bæres for løst ringet da dette lett kan medføre at overlinjen "blåser bort" når hunden beveger seg raskt. En korrekt båret hale skal harmonisere med hodet slik at den rasetypiske silhuetten kommer fram.

"Åpen" eller hengende hale i bevegelse tillates ikke.

### Hale:

*Middels lang, ganske høyt ansatt, bæres høyt krøllet over ryggen. Meget rikelig pels. En knekk nær heletippen opptrer ofte og tillates.*

*Bildene viser hunder med:*

*Øverst til venstre: Lavt halefeste*

*Øverst til høyre: Flat hale*

*Nederst til venstre: Åpen hale*

*Nederst til høyre: Korrekt hale*





## STANDARD

### Baklemmer:

Helhetsinntrykk: Rikelig med pels.

Knær: Velvinklet.

Haser: Lavt ansatte.

Poter: Som forpotene.



### Bakben:

En TT er spesialbygd for å hoppe og klatre i fjellene og skal derfor ha lange bakben, god knevinkel og lave haser.

I den gamle standarden står det: "Bakbena ..... skal være noe lengre enn frambena. Den kraftige kneleddsvinkelen og den lavt ansatte hasen gir en horisontal rygg". Vi mener at dette viktige avsnittet i standarden fortsatt burde ha stått der.

Overvinkling er ingen fordel. Dette fordi hunden da bruker for mye energi til å rette opp benet når den er i bevegelse.



Korrekt benstilling



hjulbent



kuhasete



trang

## STANDARD

Grunnen til at en TT skal ha stor bevegelighet og spenst er blant annet fordi den skal kunne hoppe fra rygg til rygg på jakokser, for å finne veien gjennom trange passasjer og fjellformasjoner, men også fordi den skal kunne hoppe og "klatre" i fjellet for å holde dyra den gjeter i flokk. Derfor må den være robust, smidig og ha god balanse.

Er hunden i ubalanse vil den få høye frambensbevegelser og/eller "hackney bevegelser". Årsaken til dette ligger i at hunden har alt for gode bakkensvinkler i forhold til fronten.

En TT skal bruke sin kraft til å bevege seg framover med minst mulig anstrengninger, har den for høye frambensbevegelser og/eller "hackney bevegelser" vil den ikke få flyt i bevegelsene. Den vil da bruke for mye energi og bli fort sliten.

Høye frambensbevegelser eller "hackney bevegelser" er uønsket.

Det er viktig for tibben og ha sterke, lange bakben med godt utviklede lårmuskler som gir kraftige fraspark. Den lave hasen er med på å stabilisere balansen. Blir hasen for høy blir bevegelsene på bakkbenene vinglete.

Parallele bevegelser er rasetypisk og er den mest energibesparende måten og bevege seg på. Fram- og bakben løper i samme spor. Dette gir hunden flyt og kraft i frasparket. (Den beveger seg som en "maskin".) Trippende bevegelser er uønsket. Da har hunden alt for dårlig vinkling foran og bak. Indirekte fremkommer dette i standarden, men kanskje noe "ullent".

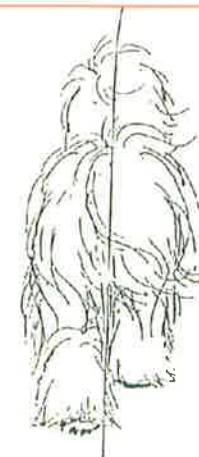
### *Bevegelse i profil*

*På grunn av pelsen er det umulig å se hvordan skjelettet beveger seg, men skrittlengen og koordineringen viser oss de hundene som har de beste bevegelsene.*



### **Bevegelser:**

*Smidige, god steglengde, kraftfullt driv. I skritt eller trav føres bakkbenene verken innen- eller utenfor forbena.*





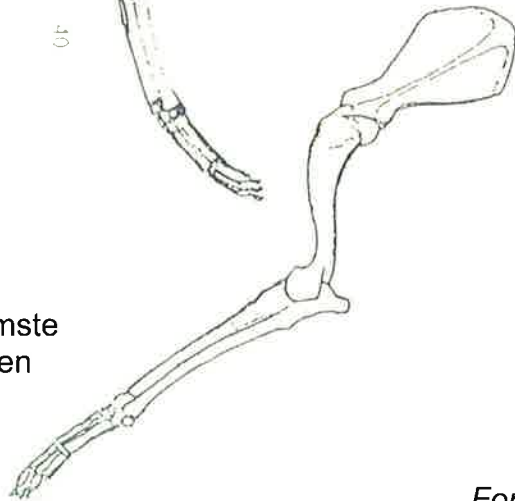
**STANDARD**

Borteste  
forben



30

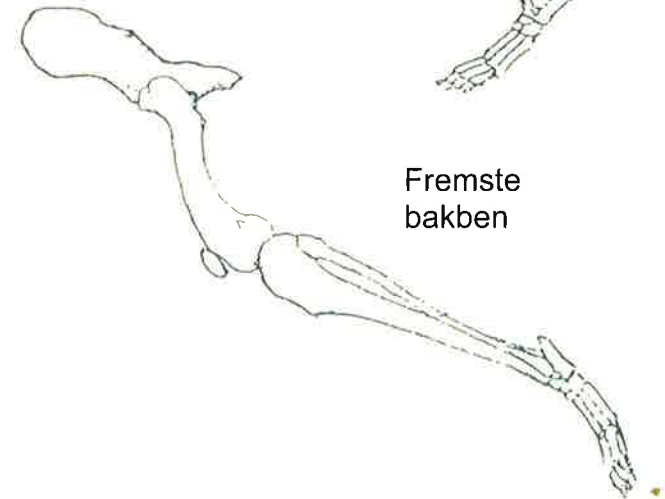
Fremste  
forben



Borteste  
bakben



Fremste  
bakben



*For- og bakkensbevegelser*

## STANDARD

Pelsen har en dobbel funksjon, overpelsen skal beskytte mot fuktighet og regn mens underullen skal holde på varmen.

Pelsen har tre stadier: Valp - myk pels, unghund – ullen og luftig (tydelig uferdig) og voksen (fra ca. 2 år) – stri vannavstøtende overpels med rikelig ullen underull. Enhver mangel på overpels eller underull er derfor en feil.

### **Pels:**

*Hårlag: Dobbel, fin og ullen underull, dekkpels rikelig, fin, men ikke silkeaktig eller ullen. Lang, enten rett eller bølget, men ikke krøllet.*



Valpepels



Unghundpels

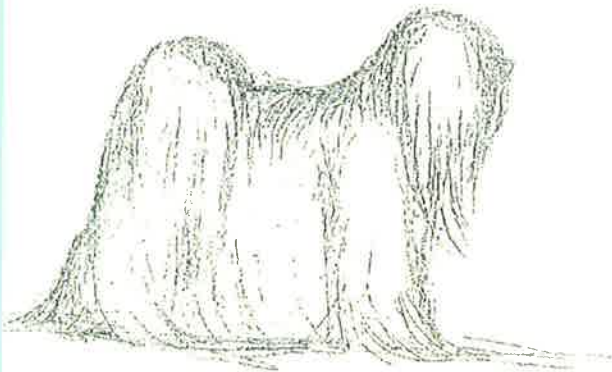


Uferdig voksenpels





## STANDARD



*Hvor langt er langt?  
Denne pelsen er for lang, virker bløt og mangler antageligvis underull.*

*Farge: Hvit, gylden, kremfarget, grå eller røkfarget, sort, to- eller trefarget. Egentlig alle farger tillatt, unntatt sjokolade eller leverfarge.*

Pelsen skal ikke være fotsid og det skal alltid være luft mellom pelsen og bakken.

Vi ser at det blir mer og mer vanlig at utstillerne formklipper hundene. En TT skal være en naturlig, litt rufsete rase og vi ønsker å beholde dette opprinnelige utseende.

All formklipping, effelering etc. av pelsen på kropp, poter, vinkler, haser etc. er derfor ikke ønskelig og skal kommenteres i kritikken.

### Variasjoner av pelstype



*Bølget pels*



*Rett pels.*

### Farge:

Alle farger er likeverdige, men ifølge Angela Mulliner, foretrekker Tibetanerne selv de hvite og gyldne da disse fargene går mer i et med naturen slik at de ikke er så synlige for rovdyrene. De hvite blir også sett på som mer verdifulle (rene, hellige) og blir på grunn av dette gitt bort som gaver.

Alle farger skal være kombinert med svart pigment rundt øyne, nesebrusk og lepper. (De hvite er ofte senere med å bli fullpigmenterte rundt øynene.)

På neste side vises variasjoner av typer, pelsslengder og farger:







## STANDARD

### **Størrelse og vekt:**

*Mankehøyde: Hannhunder: 35,6 – 40,6 cm*

*Tisper: Litt mindre.*

### **Feil:**

*Ethvert avvik fra foregående punkter skal betraktes som feil. Hvor alvorlig feilen er, skal graderes etter hvor stort avviket er i relasjon til rasebeskrivelsen.*

### **Diskvalifiserende feil:**

*Hunder som viser tegn på aggressivitet og/eller har fysiske defekter som påvirker hundens sunnhet skal diskvalifiseres.*

### **OBS**

*Hannhunder skal ha to normalt utviklede testikler på normal plass.*

### **Størrelse:**

Jo tøffere klima og omgivelser TT kommer fra i Tibet desto større var den. En for stor TT skal ikke være mer akseptert enn en liten, men hvis de blir for små mister de sin robusthet.

Kjønnspreget er svært viktig, spesielt når hannhund og tisper er like høye!



### **Feil:**

Diskvalifiserende feil er også sjokolade eller leverfargede hunder som helt mangler sorte pigmenter.



